

Лариса АЗАРОВА,

orcid.org/0000-0002-2631-8151

доктор філологічних наук, професор,

завідувач кафедри мовознавства

Вінницького національного технічного університету

(Вінниця, Україна) *azarova.larusa@gmail.com*

Тетяна ПУСТОВІТ,

orcid.org/0000-0001-9343-3240

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри мовознавства

Вінницького національного технічного університету

(Вінниця, Україна) *tetyanatuleneva@gmail.com*

Людмила ГОРЧИНСЬКА,

orcid.org/0000-0002-4614-4371

старший викладач кафедри мовознавства

Вінницького національного технічного університету

(Вінниця, Україна) *amila5@ukr.net*

ДІЄПРИСЛІВНИК В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СИНТАКСИСІ: ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ

У статті проаналізовано функціональний потенціал дієприслівника в сучасному українському синтаксисі з урахуванням його подвійної природи, що поєднує дієслівні предикативні та адвербіальні обставинні характеристики. Актуальність дослідження зумовлена потребою уточнення синтаксичного статусу дієприслівника, зокрема співвідношення його предикативних і обставинних властивостей, ступенів адвербіалізації та умов реалізації синтаксичних функцій у структурі речення. Метою статті є встановлення закономірностей синтаксичної реалізації дієприслівника в сучасній українській мові з урахуванням взаємодії з дієсловом-присудком, типом речення та контекстуальними чинниками. Виявлено, що дієприслівник реалізує широкий спектр семантико-синтаксичних відношень, зокрема обставинних (причини, мети, умови, допустовості, способу дії) та напівпредикативних, що забезпечують синтаксичну компресію висловлення й підвищення його інформативності. Встановлено, що дієприслівник характеризується двовекторною залежністю: функціонально пов'язаний із дієсловом-присудком і водночас семантично співвідноситься із суб'єктом дії, що визначає його проміжний статус у системі синтаксичних одиниць; синтаксична функція дієприслівника не має формально закріпленого характеру й визначається контекстом, семантикою дієслова-присудка та типом синтаксичної конструкції. Обґрунтовано, що дієприслівникові конструкції за своїм змістом можуть бути співвіднесені з підрядними обставинними реченнями, проте не мають їхніх формальних ознак, що засвідчує специфіку їхнього функціонування в межах простого ускладненого речення. Визначено, що ступінь адвербіалізації впливає на характер синтаксичної реалізації дієприслівника: зі зростанням адвербіальності послаблюється предикативність і посилюється обставинне значення. Узагальнено, що дієприслівник виступає засобом вираження вторинної предикації та забезпечує реалізацію складних логіко-синтаксичних відношень у структурі висловлення. Отримані результати поглиблюють теоретичні засади сучасної української граматики й уточнюють місце дієприслівника в системі синтаксичних одиниць.

Ключові слова: дієприслівник, сучасний український синтаксис, семантико-синтаксичні відношення, вторинна предикація, структура висловлювання.

Larisa AZAROVA,
orcid.org/0000-0002-2631-8151
Doctor of Philological Sciences, Professor;
Head of the Department of Linguistics
Vinnytsia National Technical University
(Vinnytsia, Ukraine) azarova.larusa@gmail.com

Tetyana PUSTOVIT,
orcid.org/0000-0001-9343-3240
Candidate of Philological Sciences, Associate Professor;
Associate Professor at the Department of Linguistics
Vinnytsia National Technical University
(Vinnytsia, Ukraine) tetyanatuleneva@gmail.com

Lyudmyla HORCHYNESA,
orcid.org/0000-0002-4614-4371
Senior Lecturer at the Department of Linguistics
Vinnytsia National Technical University
(Vinnytsia, Ukraine) amila5@ukr.net

THE ADVERBIAL PARTICIPLE IN CONTEMPORARY UKRAINIAN SYNTAX: FUNCTIONAL POTENTIAL AND FEATURES OF SYNTACTIC REALISATION

The article examines the functional potential of the adverbial participle in contemporary Ukrainian syntax, taking into account its dual nature combining verbal predicative and adverbial circumstantial features. The relevance of the study is determined by the need to clarify the syntactic status of the adverbial participle, in particular the correlation between its predicative and circumstantial properties, the degree of its adverbialisation, and the conditions of its syntactic realisation within the sentence structure. The aim of the paper is to identify the regularities of the syntactic realisation of the adverbial participle in modern Ukrainian, considering its interaction with the predicate verb, sentence type, and contextual factors. It has been established that the adverbial participle expresses a wide range of semantic-syntactic relations, including circumstantial meanings of cause, purpose, condition, concession, and manner, as well as semi-predicative relations, which contribute to syntactic compression and increase the informational density of the utterance. The adverbial participle is characterised by a twofold dependency: it is functionally connected with the predicate verb and, at the same time, semantically correlated with the subject, which determines its intermediate status within the system of syntactic units. It has been demonstrated that its syntactic function is not formally fixed but is determined by context, the semantics of the predicate verb, and the type of syntactic construction.

It is substantiated that adverbial participial constructions may correspond in meaning to subordinate adverbial clauses, although they lack their formal features, which indicates their specific functioning within the simple extended sentence. It is also shown that the degree of adverbialisation influences the character of syntactic realisation: with the increase of adverbial features, predicativity weakens while circumstantial meaning becomes more prominent. It is generalised that the adverbial participle functions as a means of expressing secondary predication and ensures the realisation of complex logical and syntactic relations within the utterance. The obtained results contribute to the development of modern Ukrainian grammatical theory and clarify the place of the adverbial participle in the system of syntactic units.

Key words: *adverbial participle, contemporary Ukrainian syntax, semantic-syntactic relations, secondary predication, utterance structure.*

Постановка проблеми. У сучасному українському мовознавстві дієприслівник посідає особливе місце як граматична одиниця, що поєднує ознаки дієслова та прислівника, репрезентуючи складні взаємозв'язки між предикативністю та обставинністю. Проте, попри значну кількість досліджень, що присвячені морфологічному статусу, походженню та словотвірним особливостям дієприслівника, питання його функціонування в синтаксичній структурі речення (зокрема характеру реалізації синтаксичних функцій і семантико-синтаксичних відношень) все ще є недостатньо систематизованими.

Традиційні підходи до вивчення дієприслівника здебільшого зосереджені на його визначенні як незмінної дієслівної форми або як віддієслівного прислівника, що призводить до певної однобічності в потрактуванні його синтаксичного статусу. Водночас у сучасних функціонально-категорійних дослідженнях простежується тенденція до розгляду дієприслівника як складної синтаксичної одиниці, здатної реалізовувати різні типи відношень від обставинних до напівпредикативних, і ця тенденція відчутно актуалізує потребу в комплексному аналізі синтаксичного функціонального потенціалу дієприслівника.

Особливої уваги потребує проблема співвідношення предикативності та адвербіальності дієприслівника, ступенів його адвербіалізації, а також умов, за яких він зберігає або втрачає дієслівні властивості в синтаксичній структурі висловлювання. Окрім цього недостатньо дослідженими залишаються й питання обумовленості синтаксичної «поведінки» дієприслівника семантикою дієслова-присудка, типом речення та контекстуальними чинниками. Отже, актуальність нашого дослідження зумовлена потребою поглиблення теоретичних засад сучасної української граматики в аспекті функційно-синтаксичного опису дієприслівника, уточнення його статусу в системі синтаксичних одиниць і виявлення закономірностей реалізації його функційного потенціалу в мовленні. Комплексне вивчення цих питань сприятиме систематизації наукових підходів до аналізу дієприслівника та розширенню уявлень про механізми організації синтаксичної структури українського речення.

Аналіз досліджень. У сучасному українському мовознавстві дієприслівник залишається однією з дискусійних граматичних категорій, що перебуває на перетині морфології та синтаксису. Попри тривалу традицію його вивчення, у новітніх дослідженнях простежується тенденція до переосмислення його статусу з позицій функційно-категорійної граматики та синтаксичної семантики. Особливу увагу зосереджено на уточненні граматичної природи дієприслівника, його місця в системі частин мови та співвідношення з іншими віддієслівними утвореннями. Зокрема, у дослідженнях К. Городенської (2017) обґрунтовано сучасні підходи до класифікації граматичних одиниць української мови, у межах яких дієприслівник розглядається як форма з перехідним статусом, що поєднує дієслівні й прислівникові ознаки. Подібні ідеї розвинуто й в працях А. Загнітка (2022), де акцентовано саме на функціональній багатоплановості дієприслівникових форм та їхній ролі в організації синтаксичної структури речення.

Певну увагу функціонально-синтаксичному аспекту дієприслівника приділено в дослідженнях щодо актуальних питань сучасної української граматики. Скажімо, у працях О. Кульбабської (2020) та С. Соколової (2021) проаналізовано участь дієприслівників у формуванні напівпредикативних структур, а також окреслено умови їхньої взаємодії з предикативним центром речення. Обидві дослідниці наголошують на необхідності розмежування власне обставинних та предикативно ускладнених функцій дієприслівника.

Важливим напрямом сучасних лінгвістичних досліджень є аналіз процесів адвербіалізації дієприслівника та ступенів втрати ним дієслівних властивостей. Так, у розвідках Т. Довгої (2020), а також у низці публікацій, де розглянуто функціональну деривацію, дієприслівник постає як динамічна одиниця, здатна переходити до класу прислівників за умов ослаблення предикативності та зміни семантичної структури, і, таким чином, тут актуалізовано проблему градуальності між дієслівними та адвербіальними характеристиками.

Загалом, у сучасних лінгвістичних підходах (й функційно-категорійному, й у когнітивному, й у текстоцентричному) дієприслівник усе частіше інтерпретують як маркер вторинної предикації, що забезпечує семантичне ущільнення висловлення та реалізує додаткові обставинно-предикативні відношення. Такі підходи наявно простежуються в студіях українських синтаксистів, у яких акцент – на ролі дієприслівника в організації складних синтаксичних структур та тексту (Ярошевич, 2010; Гінзбург, 2021). Однак, попри значну увагу до різних аспектів функціонування дієприслівника, низка питань залишається недостатньо вивченою. Зокрема, потребують подальшого уточнення функціональний потенціал дієприслівника в сучасному українському синтаксисі, специфіка співвідношення його предикативних й обставинних властивостей, а також умови реалізації різних синтаксичних функцій залежно від семантики дієслова-присудка та контексту. Саме це й визначає напрям та наукову перспективу пропонованої розвідки.

Мета нашої розвідки – комплексний аналіз функціонального потенціалу дієприслівника в сучасному українському синтаксисі та встановленні закономірностей його синтаксичної реалізації з урахуванням співвідношення предикативних й обставинних властивостей, ступенів адвербіалізації та впливу семантики дієслова-присудка.

Виклад основного матеріалу. Функціональний потенціал дієприслівника зумовлений подвійною природою, виявленою у взаємодії предикативних та обставинних характеристик. У мовленнєвій структурі це виявляється у здатності дієприслівника виконувати як власне обставинну функцію, так і формувати напівпредикативні конструкції, які за своїм змістом можуть бути співвіднесені з підрядними обставинними реченнями, і така синтаксична компресія сприяє економії мовних засобів й підвищенню інформативної насиченості висловлення.

Подвійна природа дієприслівника зумовлює також його особливе місце в системі синтаксичних відношень: дієприслівник перебуває в тісному зв'язку з

присудком, визначаючи спосіб, умови або причини реалізації основної дії, але водночас семантично співвідноситься з підметом, оскільки позначає дію того самого суб'єкта. Така двовекторна залежність визначає його специфічний статус як одиниці, що поєднує риси предиката та другорядного члена речення.

Отже, функціональний потенціал дієприслівника в сучасному українському синтаксисі полягає у здатності реалізовувати широкий спектр семантико-синтаксичних відношень на основі поєднання дієслівної предикативності та адвербіальної обставинності. Це призводить до того, що синтаксична роль дієприслівників у реченні відмінна від синтаксичної ролі тих слів, з якими дієприслівники виявляють (до певної міри) семантичну та морфологічну спільність: особових дієслів і прислівників. Синтаксична функція дієприслівників визначається всіма граматичними та лексичними значеннями як дієприслівника, так і дієслова-присудка, до якого вони відносяться, а також всіма змістовими зв'язками дієприслівника з іншими словами в реченні, тобто є визначеною з контексту.

Через подібність дієприслівників до прислівників стосовно до присудка основною їхньою функцією вважають обставинну, у той час, як взяті окремо, ізольовані дієприслівники, що є назвою дії або стану, не сприймаються як обставини, хоча можуть бути обставинами в реченні за певних умов.

Здебільшого, вживані дієприслівники визначаються такими відношеннями до оточувальних слів у реченні, що не характерні для типових обставин. Окрім того, виявлення синтаксичних функцій дієприслівників у таких випадках ускладнюється тим, що вони є морфологічно незмінними формами. Адже, якщо змінюване слово або форма має закріплену за собою певну основну функцію (наприклад, функцію присудка, означення тощо), і це виражається відповідними категоріями (особа, спосіб, рід, число, словозміна), що характеризує визначене слово й поза контекстом, то за дієприслівником (незмінною формою) такої виразної синтаксичної функції з граматичними показниками її реалізації – не виявляється. Таким чином, через незмінюваність дієприслівника його функції встановлюються за змістовими відношеннями в реченні.

Функції дієприслівників у реченні мають різноманітні функціонально-синтаксичні відтінки. Прикладом вияву такого функціонально-синтаксичного відтінку є дієприслівники, що називають дію та виражають обставинні відношення причини, мети, допустовості. Такі дієприслівники можуть бути розташовані як перед дієсловом-присудком, так і після нього. Наприклад, ... *І мати плакали, не маючи й жмені пшеничного борошна* (Яновський,

1983: 258). *Мотря, дивлячись на його та згадавши давнє, тихо плакала...* (Мирний Панас, 2012: 64).

Дієприслівники, що називають причину іншої дії, частіше виражають не конкретні фізичні дії, а інтелектуальні, моральні, внутрішні: *Притихла Марійка, занепокоєно подивилась на Свирида Яковича, не знаючи, що робиться з ним ...* (Стельмах, 1966: 24).

Дієприслівники, що виявляють відношення причинності, часто мають при собі підрядне речення: *Відчувши, що всі втомилися, перегорнув газету, odkriv сторінку «Селянське життя»* (Головка, 1983: 73).

Ті дієприслівники зі значенням причини, яких стосується підрядне речення, можна перетворити на особове дієслово. Проте, переважно, дієприслівник, що виражає обставинні відношення причини, замінюється підрядним реченням,:

– *То не беріть, як не хочете!* – *відрізав Мірошніченко; він зрозумів усю гру обережного Мирона, якого зараз мовчки підтримував не один бідняк, бо (через те, що) боявся дукачів* (Стельмах, 1966: 20).

У низці випадків дієприслівники, що називають дію чи стан предмета як причину дії присудка, виявляють також відчутний відтінок часових відношень між діями: – *Ти що тут робиши?* – *поститала вона її, але глянувши на Гафійку, Маланка так і зомліла* (Коцюбинський, 2020: 21). *Але, помітивши сльози в Гафійчиних очах, вона замовкала, жаль сповняв її серце...* (Коцюбинський, 2020: 26).

Серед випадків вживання дієприслівників, що виявляють причинні відношення, можна помітити такі, де відтінок причини менш виразний, оскільки поєднується з відтінком обставинних відношень способу дії: *Посеред вулиці Січкара, заточився, про всякий випадок вдаючи з себе п'яного, загорланув...* (Стельмах, 1966: 38).

При називанні дієприслівниками внутрішнього стану предмета до причинно-обставинних відношень може приєднуватися відтінок умови: *Та вийшло, що людина не гинула, вона од холоду втратила була свідомість і почала, очунявши, щосили вигрібатися до берега* (Яновський, 1983: 66).

Широко вживаються дієприслівники для називання таких дій предмета, що є метою здійснення іншої його дії, як наприклад, в реченнях: ... *А він усе гукає та все тірнає, шукаючи мене ...* (Яновський, 1983: 268). *Купки босих дітей порпались в теплій землі, знаходячи всякі уламки та дрібні речі, напівзотлілі* (Коцюбинський, 2020: 82).

Дієприслівники із відтінком мети найчастіше виступають при дієсловах-присудках зі значенням руху. Коли такі дієприслівники стоять при дієсловах-присудках, що визначають стан, внутрішні дії

предмета, то до обставинних відношень мети приєднується відтінок причини, наприклад: *А поруч із ним стояла його покірна, з протертими боками шкатулка, яка теж мучилась не менше селянина, добуваючи йому і його дітям чорний, суріркою згірчений і потом промоклий хліб* (Стельмах, 1966: 51).

Якщо дія дієприслівника є такою, що впливає з прояву дії, названої в присудку, то до відношення мети між названими діями приєднується відтінок наслідку: *Мірошниченко ставить каганець на дворянський стіл, поправляє свою «польку», що нависає на очі, кладе руку на груди, закриваючи нею кучері матроської кралі* (Стельмах, 1966: 13).

Коли дієприслівник вжитий в реченні з однорідними присудками, то відносно однієї дії він може виражати мету, а відносно іншої – причину: *Деся на далеких порогах і біля покорежених війною вишневих садів, десять біля червоних калин і на чорних пожарищах покинули хлопці своїх милих дівчат, посідали на панські і казенні коні, постарішали в боях, добиваючись і до синього моря і до каламутної Вісли* (Стельмах, 1966: 26).

Відтінок мети проявляється й при відношеннях способу дії, наприклад: *Козацтво чхало і обтрушувалось, коні іржали, із-за ліска вискочили вершники з чорним прапором, розгорнулися, пропустивши наперед тачанки...* (Яновський, 1983: 250).

Зрозуміти вживання дієприслівників у сучасній мові можливо лише на основі аналізу семантики, зв'язків і відношень цих форм у системі дієслова і у типових за структурою і змістом реченнях. Такий аналіз показує, що дієприслівники вживаються як заміни, стилістично співвідносні з присудками форми дієслова, що їм властива предикативність і вираження обставинних відношень між діями. Разом із тим, адвербіалізовані в більшій мірі дієприслівники виражають обставини в реченні.

При зіставленні обставини, вираженої прислівником, і обставинної одиниці, яку утворює в реченні дієприслівник, виявляється, що вони не рівнозначні. Одиниця, виражена в реченні дієприслівником чи дієприслівниковим зворотом, роз'яснює виявлення дії присудка і належить і до підмета, як його дія, тобто вже цим відношенням до предмета дії відрізняється від звичайного члена речення – обставини. До того ж така обставинна одиниця за змістом близька до підрядного обставинного речення. Відмінність від підрядного речення полягає в тому, що дієприслівник чи дієприслівниковий зворот не має конструктивних ознак речення. Та й предикативність речення виражена незалежно від будь-яких інших відношень між словами, а предикативність дієприслівника завжди залежна від семантики дієслова-присудка і не сприймається поза основною предикативною лінією речення.

Вияв обставинних відношень мети, причини, умови, допустовості в поєднанні з предикативними відношеннями характеризує дієприслівник як своєрідну синтаксичну одиницю в реченні. Навіть визначення функції відокремленого другорядного присудка і відокремленої обставини теж не розв'язує остаточно питання про роль дієприслівників у реченні. Адже виражений дієприслівниками і дієприслівниковими зворотами зміст дорівнює не лише змістові однорідного присудка, а змістові цілого підрядного речення, при цьому виражаються такі відношення, які можуть передаватися сполучниками і сполучними словами.

Висновки. Отже, елемент вислову, виражений дієприслівником чи дієприслівниковим зворотом, має певні ознаки члена речення – граматичний зв'язок із присудком, і деякі ознаки речення – відношення до суб'єкта-підмета, відповідність із присудковою формою, предикативність. Тому на сучасному етапі розвитку науки про просте і складне речення поняття про функцію відокремленої обставини і другорядного присудка найбільшою мірою відповідають фактичним даним, хоч повного уявлення про роль, значення, взаємодію дієприслівників з іншими елементами в реченні не дають. Очевидно, більш повне і правильне уявлення про функцію дієприслівників у сучасній українській мові складеться на основі вивчення відношень між простим і складним реченням, між логічними і граматичними категоріями при детальнішому спостереженні різних структурних типів речення. Специфіку дієприслівників у порівнянні з іншими формами дієслова становить те, що вони виражають обставинні відношення між названими в реченні діями предмета. А при порівнянні з прислівниками-обставинами дієприслівник характеризує те, що вони називають дію як активний процес діяльності предмета, що може бути причиною, метою, наслідком інших його дій.

Саме в цих випадках вживання спостерігаються такі відношення між дією, вираженою присудком, і дією, вираженою дієприслівником, які мають місце між присудками головного і підрядного речення, а в деяких випадках між однорідними присудками у простому реченні.

Відтінки, що виявляються при вживанні дієприслівників, залежать від того, що дієприслівники разом із граматичним поняттям дії передають і абстракцію логічних відношень між діями, виступаючи як різносторонньо доповнювальний, конкретизувальний елемент повідомлення. Відтінки функціонально-синтаксичного значення не повинні розглядатися у відриві від їхнього прояву, відокремлення, що виражає властиві дієприслівнику дієслівні значення і зв'язки в реченні, як не має протиставлятися загальне і часткове.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Городенська К. Г. Українська граMATика: морфологія. Київ: Ін-т укр. мови НАН України, 2017. 584 с.
2. Загнітко А. П. Функційно-категорійна граMATика: теоретичні засади й перспективи розвитку. *Лінгвістичні студії*. 2022. Вип. 44. С. 5–18.
3. Кульбабська О. В. Дієприслівник у структурі простого ускладненого речення. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету: Філологічні науки*. 2020. Вип. 52. С. 112–116.
4. Соколова С. О. Напівпредикативні структури в сучасній українській мові. *Лінгвістичні студії*. 2021. Вип. 42. С. 45–52.
5. Довга Т. М. Адвербіалізація дієприслівника в сучасній українській мові: структурно-семантичний аспект. *Українська мова*. 2020. № 4. С. 25–36.
6. Ярошевич І. Дієприкметник і дієприслівник в українській мові: поняттєво-термінологічний аспект. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології»*. 2010. № 676. С. 86–89.
7. Гінзбург М. Пропозиції щодо запровадження в українське мовознавство концепції мішаних частин мови. *LANGUAGE: Codification, Competence, Communication*. 2021. № 1(4). С. 7–29. DOI: [https://doi.org/10.24025/2707-0573.1\(4\).2021.231684](https://doi.org/10.24025/2707-0573.1(4).2021.231684)

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ:

1. Яновський Ю. Твори: у 5 т. Київ: Дніпро, 1982–1983. Т. 2. 421 с.
2. Мирний П. Хіба режуть воли, як ясла повні? : роман / вступ. ст. М. Бондар. Харків: Фоліо, 2012. 794 с. (Шкільна бібліотека української та світової літератури).
3. Стельмах М. О. Кров людська – не водиця : роман. Київ: Дніпро, 1966. 293 с.
4. Головка А. Пилипко. Червона хустина : оповідання; Бур'ян : роман. Київ: Дніпро, 1983. 296 с.
5. Коцюбинський М. Фата Моргана. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 112 с. (Класика української літератури).

REFERENCES

1. Horodenska K. H. (2017). *Ukrainska hramatyka: morfolohiia* [Ukrainian grammar: morphology]. Kyiv: Instytut ukrainskoi movy NAN Ukrainy. [in Ukrainian].
2. Zahnitko A. P. (2022). *Funktsiino-katehoriina hramatyka: teoretychni zasady y perspektyvy rozvytku* [Functional-categorical grammar: theoretical foundations and development prospects]. *Linhvistychni studii*, 44, 5–18. [in Ukrainian].
3. Kulbabska O. V. (2020). *Diiepryslivnyk u strukturi prostoho uskladnenoho rechennia* [The adverbial participle in the structure of a simple complicated sentence]. *Naukovi pratsi Kamianets-Podilskyi natsionalnyi universytet: Filolohichni nauky*, 52, 112–116. [in Ukrainian].
4. Sokolova S. O. (2021). *Napivpredykatyvni struktury v suchasni ukrainskii movi* [Semi-predicative structures in modern Ukrainian]. *Linhvistychni studii*, 42, 45–52. [in Ukrainian].
5. Dovha T. M. (2020). *Adverbializatsiia diiepryslivnyka v suchasni ukrainskii movi: strukturno-semantychnyi aspekt* [Adverbialization of the adverbial participle in modern Ukrainian: structural-semantic aspect]. *Ukrainska mova*, 4, 25–36. [in Ukrainian].
6. Yaroshevych I. (2010). *Diieprykmetnyk i diiepryslivnyk v ukrainskii movi: poniattievo-terminolohichni aspekt* [Participle and adverbial participle in Ukrainian: conceptual and terminological aspect]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnik"*. *Seriia: Problemy ukrainskoi terminolohii*, 676, 86–89. [in Ukrainian].
7. Hinzburh M. (2021). *Proponovy shchodo zaprovadzhennia v ukrainske movoznavstvo kontseptsii mishanykh chastyn movy* [Proposals for introducing the concept of mixed parts of speech into Ukrainian linguistics]. *LANGUAGE: Codification, Competence, Communication*, 1(4), 7–29. [https://doi.org/10.24025/2707-0573.1\(4\).2021.231684](https://doi.org/10.24025/2707-0573.1(4).2021.231684) [in Ukrainian].

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

1. Yanovskiy Yu. (1982–1983). *Tvory: u 5 t., t. 2* [Works: in 5 vols., vol. 2]. Kyiv: Dnipro. [in Ukrainian].
2. Myrnyi P. (2012). *Khiba revut voly, yak yasla povni?* [Do oxen low when mangers are full?]. Kharkiv: Folio. [in Ukrainian].
3. Stelmakh M. O. (1966). *Krov liudska – ne vodytsia* [Human blood is not water]. Kyiv: Dnipro. [in Ukrainian].
4. Holovko A. (1983). *Pylypko. Chervona khustyna; Buriian* [Pylypko. Red kerchief; Buriian]. Kyiv: Dnipro. [in Ukrainian].
5. Kotsiubynskiy M. (2020). *Fata Morgana* [Fata Morgana]. Kyiv: Tsentr navchalnoi literatury. [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 06.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 25.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 19.05.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

